

Wel of niet toetsen draaien op een drierijer?

Toen ik een paar maanden geleden ergens in de Achterhoek een drierijer GCF kocht, werd er nogal smalend gesproken over die lui die die vijfde toets draaien. Tot op dat moment dacht ik, ik schaf hier een goedkope GC aan, met extra bassen en draai gewoon de vijfde toets op de tweede rij. Maar.... ik werd aan het denken gezet.

Er zijn binnen, maar vooral buiten Nederland tenslotte velen die een drierijer bespelen zonder gedraaide toetsen en ik besloot derhalve eerst maar eens een toetsen lay out te maken en deze eens goed te bekijken. Zo vond ik vervolgens opnieuw het wiel uit.

Geoefende drierijer spelers hoeven nu niet verder te lezen. Spelers die gewend zijn op een tweerijer met gedraaide toets te spelen en overwegen over te stappen naar een drierijer moeten nu hun aandacht erbij houden. Wat nu volgt is een hopelijk heldere uiteenzetting van de voordelen van een drierijer, zonder gedraaide toetsen.

Wanneer je een GCF bespeeld als een GC zou het voor de hand liggen om de vijfde toets op de tweede rij te draaien. Een G in de duw en een A in de trek keer je dan om. Zo krijg je dan een G in de trek en een A in de duw. Echter deze knoppen blijken al in deze positie op het instrument te zitten in de binnenrij op respectievelijk de 3^e en 4^e knop (zie toetsenlay out). Kortom draaiing is niet perse nodig. Nadeel is dat je iets verder moet reiken met je vingers. Daar staat echter een groot voordeel tegenover, namelijk dat je het instrument ook als een CF kunt blijven bespelen (de binnenste twee rijen). Als je nl de 5e toets op de binnenrij draait, verander je in de C rij een knop. Oké zal je denken maar als ik hem als CF bespeel moet ik in de F rij (de binnenste rij) de 5e toets draaien. De 5e toets op de binnenste rij is een C in de duw en een D in de trek. Keer je deze om dan heb je een C in de trek en een D in de duw. Dat is heel vertrouwd voor ons Nederlanders. Echter ... als je toetsen lay out goed bekijkt zie je dat zowel een C in de trek als een D in de duw op een drierijer reeds aanwezig is, namelijk op de eerste rij op knop 8 (zie toetsen lay out).

Voor degene die reeds afgehaakt zijn bij de letters C, D en A, G, wanneer je op een drierijer in CF speelt speel je in plaats van toets 5 binnenrij nu toets 8 buitenrij. Dat is even wennen, maar gaat verrassend soepel wanneer je je daar wat verder in bekwaamd, heb ik gemerkt.

Tot mijn vreugde ontdekte ik nog iets wat ontbreekt op een gewone CF tweerijer, maar wel aanwezig is op een drierijer. Op een CF kun je de lage C (knop 3) alleen maar in de duw spelen en de D die onder dezelfde knop zit alleen maar in de trek spelen. Beide noten kun je op een drierijer zowel in de trek als in de duw spelen, doordat ze beiden omgekeerd op de buitenrij zitten (zie toetsen layout).

Het niet draaien van de vijfde toets levert overigens nog meer voordelen op. Je kan nu in elke rij doorspelen, zonder (door de draaiing van de 5^e knop) een uitstapje te moeten maken naar de 6^e knop in de rij er naast. Dit vergemakkelijkt het spelen merkbaar wanneer je bv stukken speelt die in F geschreven zijn.

Kortom veel voordelen, maar uiteraard zijn er ook nadelen. De geoefende GC speler zal de F bas in de trek missen, daar zit nu de D mineur. Zelf vind ik dat (nog) geen bezwaar omdat ik die extra mineur bas juist wel mooi vind.

Degene die alleen maar cijfers leest, zal zijn stuk van te voren moeten screenen op noten die liggen op de vijfde knop en deze moeten aanpassen, en daarmee ook zijn/haar vingerzetting. Voor sommigen een stap te ver, voor anderen een uitdaging.

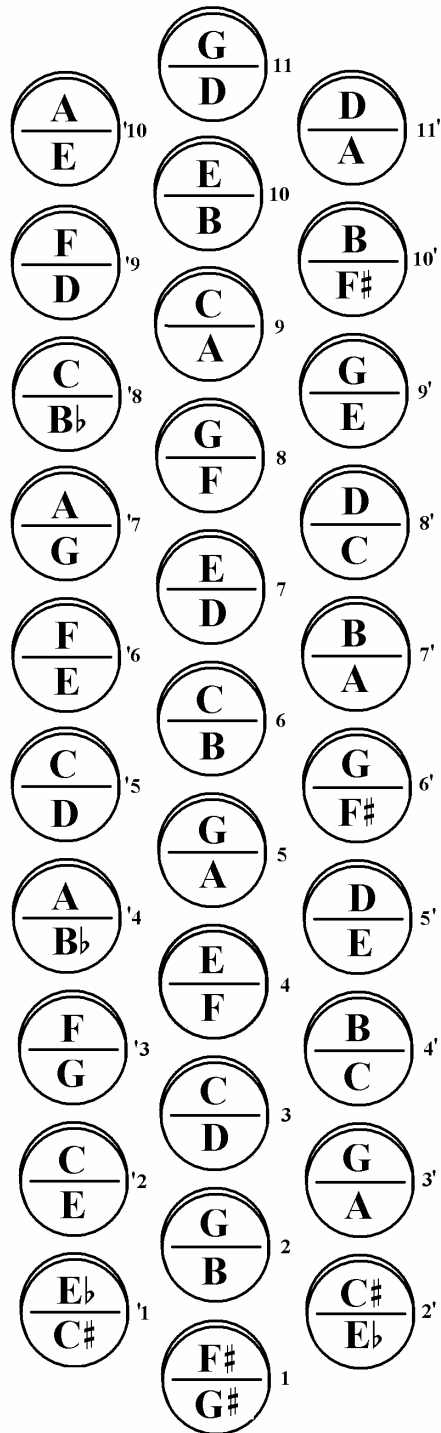
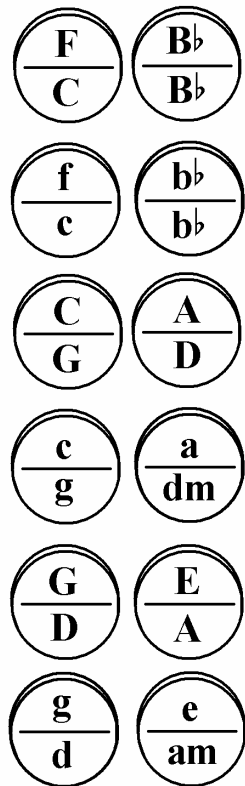
Wanneer je overweegt om over te stappen naar een drierijer en je bent onderweg in dit stuk nog niet afgehaakt, dan ben je voldoende toegerust om de overstap te maken. Mocht je nog vragen hebben, aarzel dan niet om me te mailen.

Gerard Gerritsen perspectief@ggms.nl

Hohner Corona II

G/C/F gestemd.

www.ggms.nl

kin